

Telekimondó

VI. évfolyam 3. szám

2015. február

Egyszer volt egy farsang...

A tartalomból:

- Farsangoltak kicsik és nagyok
- Téltemetés karneváli hangulatban
- Következik a nagybőjt
- Varázslat a színpadon: A padlás
- Folytatódik a Sütiváros

BÓDAI-SOÓS JUDIT: FARSANGOLÓ

*Farsangra hívta Év apó
tizenkét gyermekét,
vidám jelmezbált
rendezett,
s a természet zenélt.
A Szél a fúvós hangszerek
körül szorgoskodott,
a Nap derűsen zongorált,
az Eső meg dobolt.*

*Jelmezbe öltözött az Év
mindegyik gyermeke,
álarcos hónapok közül
nem búsult senki se.
Október macska
maskarát
öltött fel magára,
Március pedig cápaként
beúszott a bálba.*

*December lovon érkezett,
mert ő huszárnak állt,
November sánta
koldusként
követte Januárt,
aki királynak öltözött,*

*s mellette volt bolond
a kerge Április, kinek felét
se hidd, mit mond.*

*Lepkeszárnyon szállt
Augusztus
testvérei fölött,
s fogoly jelmezt viselt
Május,
épp börtönből szökött.
A ledér Július pajkos
sellőként volt jelen,
és Szeptember, mint
Cupido
csücsült egy fellegen.*

*Végül Június is megjött
fűzfa jelmezében,
csak a telet búcsúztató
Február volt éppen
aki elkésett cseppet, mert
hóember szerepben
majdnem elolvadt szegény
a
várva-várt melegben.*

TÉLTEMETŐ HAGYOMÁNYOK

A farsang ideje vízkereszt napjától, azaz január 6-tól hamvazószerdáig tart, amely nap a húsvét előtti 40. napot jelenti. Mivel húsvét is minden évben más időpontra esik, így a farsang időtartama is eszerint változik. Idén február 18-án ért véget.

Farsang idejét számos hagyomány színesíti, de ezek közül ma már leginkább csak a farsangi maskarába öltözés jut az emberek eszébe.

A farsangi beöltözés a 15. század óta divat. Az ünnep jellegzetessége, hogy ilyenkor az emberek megszegik a megszokott rendet. Ahogy régen mondani szokták, „a feje tetejére áll a világ.”

A farsang a tél befejezését jelenti. Az ehhez hasonló hangos mulatozásokat egy ősi hiedelem hozta létre. Azt hitték, hogy a tél utolsó napjaiban a nap legyengül, és a gonosz szellemek feltámadnak. A boszorkánybábu elégetése, az alakoskodás, és hangos zajok keltése az ő elüldözésükre szolgált.

Január 22-én, **Vince napján** az időjárás megfigyelése nagyon fontos volt, ugyanis „Ha megcsordul Vince, teli lesz a pince”. Esős idő jó szőlőtermést hoz.

Február 2. **Gyertyaszentelő Boldogasszony napja** – egyházi ünnep, az emberek azonban időjósító napnak is tartották. Ha ezen a napon jó idő van, akkor későn

A táncmulatságok mellett különféle vetélkedőket rendeztek, és a legtöbb lakodalmat is ilyenkor tartották. Aki nem ment férjhez, azt különösen durva vénlánycsúfolásban részesítették, hiszen a következő farsangig biztosan pártában maradt.

A farsangot követő hosszú böjtire pedig evéssel, ivással, és mulatozással készültek fel.

Hamvazószerdát követő napon az emberek elfogyasztották a farsangi maradékokat.

„Inkább a has fakadjon, mintsem az étel megmaradjon.” Ez volt a zabáló-, vagy torkos csütörtök.

tavaszdik. Mondogatták is: Gyertyaszentelő napján "Inkább farkas ordítson be az ablakon, minthogy kisüssön a nap."

Február 3. **Balázs-nap:** gyertyát és almát szenteltek, s ezeket a gyermekek torokfájásának gyógyítására használták. A balázsolás ma is élő hagyomány.

Március 12. **Gergely-nap:** az iskola téli időszakának befejező napja, amikor a tanulók adományokat gyűjtöttek a tanítónak és az iskolának.

Egyes helyeken tüzes kerekeket görgettek, mert azt remélték, a földi tűz segíti a Napot abban, hogy erőre kapjon. A kormozás, busójárás, téltemetés különböző szokásai mind a gonosz tél elűzését jelképezték. A tél és a tavasz küzdelmét jelmezekbe bújt emberek játszották el. Természetesen a tavasz lett a győztes, és a tél elbujdosott szégyenében.

Hodák Anna 6.a

KARNEVÁLI HANGULATBAN...

Nemcsak nálunk, de a világon még sok helyen él a téltemetés hagyománya. Ezek közül az Olaszországban található velencei és a

Brazíliában megrendezett riói esemény a leghíresebb. Európa déli részén, Olaszországban, azon belül Velencében már december 26-tól kezdetét veszi a karneválozás, és húshagyó kedden ér véget. A helyiek hosszú, színes ruhákban és álarcokban sétálnak az utcákon. Sok páros jelmezt látni, de vannak olyanok, akik egyedül bolyonganak a város utcáin. Színes felvonulások teszik élménnyé a farsangot, ami sok turistát vonz.

Velence után Rio de Janeiro következik, ahol minden színpompásabb és sokkal jobban csillog. A farsangi szezonban Rio az egész világ fővárosává válik. Ebben az időszakban ez a legmozgékonyabb város, ugyanis kezdetét veszi a szambaverseny, amire a résztvevők már hónapokkal a karnevál előtt elkezdene készülni. Látványos felvonuláson, díszes kocsikon táncolva mutatkoznak be.

Patay Viktória 6.c

Nagyböjt idején

Miután már mindenki kimulatozta magát a farsangi időszakban, elkezdődik a nagyböjt, amikor már sokkal visszafogottabbnak kell lenni, mivel itt le kell mondanunk néhány ételről is.

A nagyböjt a keresztényeknél a húsvétot megelőző bűnbánati időszak. Lényege a húsvétra való felkészülés, a hitben való elmélyülés, a kiengesztelődés és a lemondás révén. Az egész középpontjában a bűnbánat, a megtisztulás, az áldozatvállalás, és a könyörgés áll, ezzel kifejezve az ember Isten iránti szeretetét. A nagyböjt része még az ima, és a szegények megsegítése.

Időtartama

A nagyböjt 40 napig tart, ami a Szentírásban, és a keresztény vallásban egyaránt egy fontos szám (pl. Jézus nyilvános tevékenységeinek megkezdése előtt negyven napig böjtölt a pusztában, negyven napig tartott a vízözön, negyven évig vándorolt a zsidó nép, Mózes negyven napot töltött és böjtölt a Sínai-hegyen stb.). A nagyböjti időszakra eső hat vasárnapot az Egyház nem tekinti böjti napnak (mivel minden vasárnap Krisztus feltámadásának emlékűnnep), ezért a böjti időszak a 7. századtól kezdve hamvazószerdával kezdődik, és a nagyböjt utolsó hete a virágvasárnapot követő nagyhét.

Történelme

A negyvennapos böjt a 4. századtól vált általánossá, a 7. században alakult ki a szerdai kezdőnap. A 11. századig nagyon szigorúan böjtöltek: késő délutánig nem ettek semmit, a böjti napokon pedig nem ettek húst, tejterméket és tojást. A lila a 13. századtól vált a bűnbánat színévé.

A nagyböjti önmegtartóztatás egyik legszigorúbb változata a negyvenelés volt. Ilyenkor a böjtölő csak negyvenszer evett ebben az időszakban – tehát naponta csak egyszer, naplemente után. Szintén elég szigorú az a szokás, ami alapján a nagyböjt péntekjein csak hét búzaszemlet ettek. Régen a hittanulók (katekumenek) ekkor készültek fel a keresztség felvételére, ekkor ismerkedtek meg a hittételekkel. Húsvét vigíliáján (nagyszombat éjjel)

keresztelték meg a katekumeneket, és az ókorban csak ezen a napon kereszteltek.

Liturgia és szokások

A katolikus egyház a régebbi szigorú szabályokon mára enyhített: szigorú böjtöt hamvazószerdára és nagypéntekre ír elő (ekkor a 18 és 60 év közötti hívek a nap folyamán háromszor étkezhetnek, és egyszer lakhatnak jól),

valamint ezeken a napokon és a nagyböjt többi péntekjén arra kéri 14 évnél idősebb tagjait, hogy ne fogyasszanak húst.

Az időszak liturgikus színe a bűnbánatot jelképező lila. Sok keresztény közösségben – így a katolikus egyházban – az egész időszakban nem hangzik fel az istentiszteleteken az örömet kifejező alleluja. A katolikus egyházban ennek az időszaknak egy sajátos szertartása a keresztúti ájtatosság, amely Jézus szenvedésének történetét jeleníti meg.

Venczel Ákos 6.b.

A padlás

Ég és föld közötti kalandok

Ezrek kedvence a Padlás című Presser Gábor musical, melyet saját állítása szerint „a kedves szomszéd kisfiúnak” ajánl. Bemutatója 1988-ban volt a budapesti Vígszínházban, és idén Székesfehérváron is bemutatták Lendvai Zoltán rendezésében.

Valóban létezik?

A padlás Budapesten van. Állandó lakója Robinson, a gép. Rádiós csak alkalmanként látogatja, de négy szellem érkezése azonban forgalmas helyé változtatja. Egy éjszaka alatt forog le a történet, 1988 augusztusában.

A darab valóságkutatása során kiderült, hogy Barrabás, a gengszter tényleg létezett, abban az időben Budapesten üldözte a rendőrség, halálát 1994-ben lelte, 1989-es elfogása után.

Rádióst Presser Gábor a fiáról mintázta, Herceg szellemet pedig fiatalkori énjéről. A szuperszámítógép megírásában régi álmát valósította meg, ugyanis ő is próbált egy ilyet építeni.

Varázslat a színpadon

A darabban négy szellem, egy nagymama, egy házmaster, két fiatal és két rendőr szerepel.

Kiderül, hogy miként érkeztek a szellemek a padlásra és miért, hogyan tört be Barrabás b. Barrabás a padlásra, hogyan lettek egy nagymamának unokái, és hogy milyen egy tökéletes szilvás gombóc. Továbbá, hogy milyen nehéz megválni a barátainktól, de

lényegében egyről beszél, arról, hogy a szeretet a legfontosabb.

A padlásra a szellemek eljövetelével egy időben érkezik Barrabás a gengszter, egy bombával a kezében. A szellemek a Révésznek nézik, aki hosszú bolyongás után végre átviszi őket az öröklét bolygójára. Sajnos kiderül, hogy semmi köze a várva-várt személyhez. A padláson töltött idő alatt megismerik az emberi létszámos árnyalatát, a jó és a rossz harcát.

A Rádiós és Süni, a kedves szomszéd lány, no meg a nagymama képesek csak látni a szellemeket. Rádiós azt reméli, hogy csodálatos számítógépével segíteni tud rajtuk, hogy lelkük végre megnyugvást találjon. Sok kalandot átélve jön el a lehetőség az átkelésre. Ám egy váratlan fordulat mindent megghiúsíthat...

Ha még nem tudjátok, hogyan ér véget a történet, mindenképpen menjetek A padlás-ra!

Major Benedek 5.B

SÜTIVÁROS

Írta: Jecs Noa, Grieve Emma, Molnár Zsófia

II. rész

- Hahó! – kiáltott valaki a háta mögött.
- Ki....ki vagy te? – kérdezte Mézi
- Csoki vagyok – mondta a fáinkszerű alak.

Csoki Sütiváros vezetőjének a lánya volt.

- Mi járatban vagy errefelé? – kérdezte Csoki.

Mézi észbe kapott, és azt felelte:

- Hajójáratban.

Csoki értetlen képéből Mézi rögtön tudta a választ. Elmesélte kalandjukat, és Csoki egyből megértette, hogy Lalán és Virággoron segíteni kell.

Amíg Mézi és Csoki rendezkedett, Virággpor és Lala a tenger közepén lubickolt.

- Hol jár Mézi? – kérdezte Lala.
- Nem tudom – felelte Virággpor.
- Az lesz szerintem a legjobb megoldás, ha megkérjük a papát, hogy segítsen – mondta Csoki.
- Rendben – válaszolta Mézi.
- Kövess – mondta Csoki.

Végül megérkeztek.

- Engedjete be a papához – mondta Csoki.
- Jelszó? – kérdezték az őrök.

Csoki egyből rávágta:

- Puding!

Az őrök odébbálltak.

Mézinek nagyon ízlett, azaz tetszett az egész vár.

- Papa! – viharzott a trónterembe Csoki.
- Csokoládé! Hogy kerülsz te ide, és ki ez a méhecske? – kérdezte a Király.

- Méz...

- Csönd! - kiáltott a Király Mézi mondókájába. Csak a lányom beszélhet! – mondta.

Csoki így szólt: - Papa, ez az egyik barátom, Mézi!

- Tűnj el a szemem elől! Te pedig

Csokoládé ne barátkozz idegenekkel! – mondta a Király felháborodva.

Csoki zokogva szaladt a szobájába. Eközben Mézit meglátta a Királynő, és behívta a szobába Őt és Csokit.

- Csokikám! Ki ez az idegen, és miért hoztad ide? – kezdte a Királynő.

Csoki elmesélte a történeteket:

- Ajaj, akkor segítenünk kell Lalának és Virágpornak! Már késő van, ebben a sötétben nem találjuk meg őket, ezért maradj itt Mézi Csokika szobájában! – mondta fáradtan a királynő, és elment a szobájába.

- Gyere – mondta Csoki - elférünk az ágyamban!

Amíg Csoki és Mézi aludt, Lala és Virágpör annyira felépültek, hogy ki tudtak evezni egy szigetre.

- Tudod, hol vagyunk Lala? – kérdezte Virágpör.

- Nem, de most nem ez a lényeg, hanem, hogy minél előbb megtaláljanak – mondta Lala.

- De Mézi azt hiszi, hogy még a vízben vagyunk! – mondta Virágpör.

- Nem fogja, mert holnap füstjeleket adunk! – mondta Lala.

- Ébredj Mézi, ébredj! – ugrált az ágyon Csoki.

- Jó, jó! – ásított Mézi.

Folytatjuk...

Farsang a suliban

Péntek 13-án volt az iskolában a felsősök farsangi bálja. Az ötödikesek ősembernek, a hatodikosok lovagoknak, a hetedikesek hippiknek, a nyolcadikosok jövőbeli lényeknek öltöztek be.

Minden osztály saját műsort mutatott be. Voltak időgéppel utazó ősemberek, párbajozó lovagok, táncoló hippik és selfie-ző emberek. Minden évfolyamon volt egy nyertes osztály, amelyiknek a díja egy-egy pizza volt.

A műsor után jó zenékre táncoltunk az aulában.

Nagyon jól éreztük magunkat, jó buli volt!

Hujber András 7.d

Az eddigi legjobb farsangunk

Kora délután már mindenki nagyon várta, hogy elkezdődjön az első közös iskolai farsang. 17 órakor megkezdődött az osztályok felvonulása. Amikor 7.c-sek szerepeltek, már nagyon izgult az osztályunk. Szerintem kár volt, mert jól sikerült a kis előadásunk.

Évfolyamonként hirdettek első helyezettet. A 7. évfolyamon mi lettünk azok! Jutalmunk egy XXL pizza volt, amit rögtön meg is ettünk.

Hamarosan lekapcsolták a villanyokat, és megkezdődött a sulidisco. Bár a zene nem tetszett mindannyiunknak, mindenki nagyon jól érezte magát.

Remélem, jövőre is hasonló lesz a farsang.

Varga Viktória 7.d

Galéria

